

Gemertse bronnen deel 6

Leenregisters van de Commanderie Gemert 1387-1785

Transcriptie van leenregisters van de Kommanderie Gemert van de Duitse Orde

Jan Timmers

Uitgave: Heemkundekring De Kommanderie Gemert, oktober 2003.

Gemertse bronnen deel 6 wordt niet alleen op papier maar ook digitaal uitgegeven. Dat is goedkoper en het geeft de mogelijkheid digitaal te zoeken naar specifieke gegevens. In verband met de betrouwbaarheid en juistheid van de gegevens wordt aanbevolen om alleen te werken met een origineel exemplaar, te bestellen bij Heemkundekring De Kommanderie Gemert of te downloaden van de website. Het is niet toegestaan om de bestanden gedeeltelijk of in gewijzigde vorm te verspreiden.

Uitgave en ©: Heemkundekring De Kommanderie Gemert, oktober 2003.

Leenregisters van de Commanderij Gemert 1387-1785

Gemertse bronnen deel 6

Inhoud

1. Leenregister dd 24-6-1387. AKDOG, inventaris nummer 43
2. Register van leenmannen en lenen van 20 juli 1449. AKDOG, inventaris nummer 46
3. Leenregister ca 1512. Archief Commissie van Breda, inventarisnummer 430 f72-74
4. Register van lenen van Arnt Vrient van Beeck 1440. AKDOG, inventaris nummer 45
5. Lenen van Goyart van Gemert 1440. AKDOG inv, nr. 60
6. Register van lenen van 1785. AKDOG, inventaris nummer 52

AKDOG: Archief Kommanderij van de Duitse Orde te Gemert, bewaard in het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch.

Inleiding

Van de leenregisters van de Kommanderij Gemert van de Duitse Orde is niet erg veel bewaard gebleven. In de inventaris van het Kommanderij archief wordt melding gemaakt van een drietal stukken, die benoemd worden als uittreksels. Het gaat om de inventarisnummers 43, 46 en 52. Of er werkelijk gedetailleerde registers bestonden is onduidelijk. In deze aflevering van de Gemertse bronnen zijn alle bekende registers van leengoederen en leenmannen betreffende de Kommanderij Gemert uitgeschreven. Naast de drie beknopte registers uit het Kommanderij Archief is ook een meer gedetailleerde lijst opgenomen van de leengoederen van Arnt Vrient van Beek, zoon van Lucas Meus van Beek. Ook vader Lucas blijkt leenman van de Kommanderij geweest te zijn. Deze lijst is in het Kommanderij Archief opgenomen onder nummer 45.

Tenslotte is opgenomen een deel van inventarisnummer 430 van de Commissie van Breda. Het betreft een goederenregister van de Kommanderij Gemert van de Duitse Orde met daarin op folio 72 t/m 74 de leengoederen van de Duitse Orde. Dit deel is opgenomen. Het register is volgens de omslag aangelegd in 1512 en loopt door tot 1625. Er komen echter vermeldingen voor van vóór 1512, die kennelijk uit een ouder register zijn overgenomen. Voor de leengoederen geldt dit zeker. Het lijkt erop dat het leenregister niet is bijgehouden en dat de laatste inschrijvingen dus van 1512 dateren.

In de transcripties zijn op sommige plaatsen korte toelichtingen en dergelijke opgenomen. Ter onderscheid van de tekst uit de bronnen zijn deze toevoegingen cursief afgedrukt.

Verder komt in de transcripties de afkorting vs voor, die staat voor het woord "voorszegd" met als betekenis: "in het voorafgaande al genoemd". Het woord wordt in de bron zelf ook afgekort.

Gemert, oktober 2003
Jan Timmers

Archief Kommanderij Gemert van de Duitse Orde inventaris nummer 43 Leenregister dd 24-6-1387

Dit sint die mannen van leenen den huese van Ghemert toe behoerende.
Dusent driehunderd ende LXXXVII op Sint Johannisdach Baptist.

In den ersten Diederick van Ghemert van sine huese ende dat daer toe behorend is nae inhaelt derre brieve die wij dar aff hebben.

Item Diederick van Ghemert is man van den guede van Esbedunck ende met sijne geweere des wij brieve hebben.

Item Lucas Mews soen van Beek is man van den guede ten Beverdike ende wij erve (?) dar aen gepalt hebben bynnen sinen paelen des was I bonre.
(Opmerking: het laatste deel "des was I bonre" is doorgestreept)

item Gerard van Amstel is man den guede der Dyerdunck ende van enen halven hove op den Krom Ae

item Johan Johans soen van Ghemert is man van XVII mudde roggen ende van twe bonre bempde bij der Vondervort gelegen.
(Opmerking: het laatste deel vanaf "ende van twe bonre ..." is doorgestreept)

Item Peter van Bynder is man van eenen kampe ende van drie bonren ende een hues dar op.

Item Henrick van der Heys is man van den guede van den Boure

Item Willems van Middelscot is man.
(Opmerking: het woord "brueder" is boven deze regel toegevoegd met dezelfde hand)

Item Johan der Kersmeker is man van ½ bonren bempts an die Vondervort gelegen.
(Opmerking: "Johan" is doorgestreept en daarboven is de naam "Peter" geschreven met dezelfde hand)

Item Heynken Mathijs soen is man van ½ bonre bempts an Wijnbom gelegen.

Item Lucas Meus soen van Beeck is man van den guede ter Keemenaeden ten Brabantschen recht daer sie man af waren deest voer was hier waren aen als mannen Gerart van Aemstel, Bertolt van Ghemert ende Peter van Bynden ende Ansem Maes soen ende ut II bonder bempde denen gude thu der Kennaden thuhulpe liggende bij der Vondervoort.

Item Ansem Maes soen is man van enen bonre.

Item Willem van Auden is man van sine hus tot Nunen geheyt Audensteyn mit sinen toebehoeren des wij brieve hebben.

Dit sint die lyedighen mannen
Inden ersten Heinrich Vilroch
Item Willem van Middelscoet
Item Willem Brogelman
Item Johan syn soene ende Willem
Item Arnolt Giben soen Roefs soen van Broghel
Item Johan Ayien (Myen ?) soen van Vlierden
Item Johan Baeten soen van Dinter
Item Ysebout van den Scoet Ecker
Item Heyne Duytsche van der Eycken van Vlierden
Item Godevart die Ketelboter van Dorne
Item Johan Bracmans soen van Halen
Item Johan Cloce (?) van Millis
(Opmerking: de volgenden zijn later toegevoegd)
Item Willem ende Willem Belien soene
Item Dierc Belien swager

(Opmerking: Nog later toegevoegd)

Item Wolter Spiringc van Gemert
Item Jan van Gemert sine broder
Item Godart van Gemert sine broder

(Opmerking: ter hoogte van deze inschrijvingen staat op de rechterhelft van de pagina nog het volgende)

Did..ics segge ..... van Gelre na inhalt eynen .... af gemackt ende besegelt

(Opmerking: nog later toegevoegd)

Item Gerart Boykens soen van Bynden

Archief Kommanderij Gemert van de Duitse Orde inventaris nummer 46 Register van leenmannen en lenen van 20 juli 1449

Dit sijn die mannen van lene den Duytsschen Oirden ende den huysse van Gemert tobehorende
Inden jaere ons heren dusent vierhondert negen en veertig op twintich daege in julio.

Inden iersten Dieric van Gemert van sinen hogen huysse ende dat dair to behorende is na
inhouden des brieven die dat huysse van Gemert dair aff heeft.

Item Dieric van Gemert is man van der guede Espedonck ende met sinen gewere des wij
brieve hebben.

Dit voirs guet heeft ontfangen Arnt Steenwech Goessens soen.

Item Godert van Gemert is man van der Haseldonck ende dair to is Godert ledich man des wij
brieve hebben

Dit voirs guet van der Haseldonck heeft onsse Heinric Becker

Item Lucas Meussoen van Beke is man van der guede ten Beverdijck ende dat hem dair aen
gepaelt is van des ordens wegen neven t Molenbroec

Dit heeft ontfangen Arnt Vrient van Beecke

Item Joirden van der Schaut is man van den guede op die Diersdonck gelijc als Gerit van
Amstel dair in bestarff

Item Johan van Amstell is man van den halven hoeve op die Krom Aa gelegen tusschen
Baeckel ende Durne ende van den heyden op die Diersdonck gelegen.

Dit voirs guet heeft Johan van Amstell over gegeven ende heeft ontfangen Joffr Marie van
Dinter met hueren momber Goesswijn Steenwech anno XLVX in festo sermenti

Dit voirs guet Ter Krome Aa heeft Joffr Mary van Dinter voirs met haren momber ende noch
met heren Jan van Brakel als momber Joffr Gheraerts syns wijfs wittich dochter wilen Art van
Dinter ende Gey... ende heeft ontfangen Henrics Gerit Celen. Is van hel.... Dirck van
Ghemert, Jan van Ghemert, Henrick syn soen, Wilm Gherits soen ende Stoeve Peters. Dus
XXI dage april anno LVIII

(21 april 1458)

(Voor familiegegevens zie ook Brabantse Leeuw 1973 blz 3 en 4)

Item Johan Johans soen van Gemert is man van XVII mud rogge erffpachts binnen Gemert
gelegen.

Item dit selve guet heeft ontfangen Henrick van Ghemert Janss vurs

Item nae doede Henrickx vurs heeft dit delve leen ontfangen Jouffr Agat syn suster mit
hoeren momber ende na doede Jouffr Agat heeft Jan van Eyck hoeren soen dit vurs leen ontf
ontfangen.

Item Heinric Heinrichs soen van der Heze is man van den guede van den Boere.

Dit guet heeft ontfangen Godert van Werme.

Dit vors heeft ontfangen Wilhems Geritsch als kerkmeester anno R.

Item Peter die Kersmeker is man van enen halven boenre bemps aen die Vondervoirt gelegen.

Dit heeft ontfangen Stoeve des voirs Peters soen.

Item Heinric Mathijssoen van Baeckell is man van enen halven boenre bemps achter Wijnboome gelegen.

Item Lucas Meus soen van Beecke is man van den Kemenaden ten Brabantschen rechten ende van twe boenre bemps te hulpen den guede Ter Kemenaden liggende by der Vondervoirt. Dit heeft ontfangen Arnt Vrient van Beecke.

Item Wilhelm van Ouden is man van sinen huuse tot Nuenen geheyten Ouwensteyn met sinen tobehoorten des wy brieve hebben.

Dit voirs lene heeft Johan Michiels soen van Antwerpen na doet Wilheme voirs ontfangen. Dit voirs heeft ontfangen na doet Johane voirs ..... ende Godert van Gemert, Johan van Gemert ende Stoeve Petere soen. Ende na hem ontfangen Johan van Vairlair dair over man waeren Godert ende Johan van Gemert ende Stoeve Peters.

Dit voirs lene heeft onse Jouffr Mechtelt dochter Wilhem Wilheme van Ouden voirs met heuren momber Bertholt Wyfleth. Ende die selve Jouffr Mechtelt met hueren momber voirs heeft t voirs lene over gegeven Wilhem van Rode hueren wittigen soen. Dwelcke lene voirs Wilhem voirs ontfangen heeft.

Item Godert van Gemert is man van drye boenre erffe ende een huys dair op dat Peters was van Bynden dat Godert van hem over heeft.

Dit heeft ontfangen Anshem Heinrics soen van der Heze. Dair man over waeren Dieric van Gemert, Arnt Steenwech ende Godert van Werme ende geschied anno XVII ende L. XXI dage in septembri
(21-9-1467)

Dit sijn die ledige manne de Duytssche Ordine en den huuse van Gemert

Item Gerrit van Baexe bastairt Lucas van Baexe is ledig man van broecken van ene vorstage die hy VII mudd (?) heerlyckheit van Gemert.

Item .... Swenere (?) van Beeck is ledig man van .... vorstage VII mud

Commissie van Breda

Inventarisnummer 430: goederenregister van de Kommanderij Gemert van de Duitse Orde

Inventarisnummer 430 is een uitgebreid goederenregister met daarin op folio 72 t/m 74 de leengoederen van de Duitse Orde. Deze zijn hieronder opgenomen. Het register is volgens de omslag aangelegd in 1512 en loopt door tot 1625. Er komen echter vermeldingen voor van vóór 1512, die kennelijk uit een ouder register zijn overgenomen. Voor de leengoederen geldt dit zeker. Het lijkt erop dat het leenregister niet is bijgehouden en dat de laatste inschrijvingen dus van 1512 dateren.

Dirck van Ghemert helt te leen van den Duytschen Orden heeren sijn huys tot Ghemert van der Valbrugge op wart gelegen is al om in Diercks erve, erff van Gemert voerscr. Item noch sijn ghewer op ter Aa ghelegen neven die gemeynt van Erpe deen sijde, neven erven Willems ende Jan Fyen soens ghebrueders.

Item Henrick Henricks soen van Heze heelt te leene van den orden ende heeren voerscreven XI mud rogge Gemerts maete, die men hem ghilt vuyten guede ten Buijer, welck guet ten Buyr hilt vier buenre beempts, dat goet is ghelegen neven die straet deen sijde, voert neven die hooff te Broeck, voert neven Heynen van der Hostadt erve, ende Ansems keynder van der Hostadt, Yden van der Hallen, Jans en Gerit Fyen soens ende voert neven een waeterlaet, ende die beempde vs sijn ghelegen teynden aen dit goet voerscreven Vuytten goede voerscreven ghilt men boven dat leen XI mud rogs, noch ist vijf mud beter.

Item Jan van Gemert helt te leen van den orde ende heeren vs een erff, dat hem tot roy geset is, ende daer die lantcommandeur die brieve aff heeft, als Jan seghet.

Item Stoeve die Kersmeker helt te leen eenen halven buenre beempts ghelegen aen die Vondervoert neven erffenisse Vreyrick (?) van Beeck metten eenre sijde. Metten andere sijde neven erffenisse Jan Karlis, dat een eynd neven die ghemeynt aldaer, dander eynd neven Wautger Sniijders kynderen erff, en desen bempt vs is wert dat een jaer meer dander jaer min drie voeder hoys.

Item Aert Stewich helt te leen sijnen hoff op Espdonck welck hoff heeft vier mudsaets lants, die twe mudsaets daeraff sijn ghelegen inden lande van Herpe, neven erffenisse der kynderen van der Meer, metter eenre sijden, dander sijde neven Roeloff Martens kynderen erff ende Deenzen Deenkens dat een eynd neven ghemeyne beempt, dat ander eynd neven die ghemeynt.

Item die ander twe mudsaets sijn ghelegen in der heerlijkheyt van Gemert, al om en om inder ghemeynt van Gemert.

Item soe heeft die helft vs. negen buenre groesen ghelegen neven Willems en Jan Fyensoens erve deen sijde, dander sijde neven Willem Heynsoens erve, deen eyndt neven die ghemeynt, dander eyndt neven die Aa, dese hoff voers. rent Aert voerscreven jaerlycx soeventhien mud rogs, sesse mud boeckwyts, vier peter, twe mud haeveren.

Item Aert Verrit (*lees: Vrint*) van Beeck helt te leen drie leenen van den orden ende heeren voerscreven, primo een huysinge metter hostadt, een mudsaets lants, derden halven buenre eusels daeraen ghelegen metten eenre sijden neven erffenisse Gorts van Lancvelt, mitter andere sijden neven erffenisse Hanrick Donckarts kynderen, deen eynt neven der heeren erve, dander eynd neven die straet.

Item twe mudsaets lants gheheyten die Tierentaj (*? Lees: Kemenaj*) ghelegen neven eenen ghemeynen wech deen sijde, dander sijde neven Wouters Sniders erve, deen eynd neven der heeren erve, dander eynd neven den ghemeynen wech.

Item drie loepensaets lants ghelegen neven erffenisse Wouters Snijders voerscreven deen sijde, dander sijde neven erffenisse Goerts van Erpe, deen eynd neven Ansem Jan Maessoens ende Bruystyens van Lyrop erfgenaemen metten eenen eynde neven eenen wech.

Item een loepensaet lants ghelegen aen die Verdereyck (?) neven Willem Heynsoens erve deen sijde, dander sijde neven erffenisse Mechtelden van der Vondervoert, deen eynd aen die straet.

Item noch twe buenre bempts in die Spoerconck neven Goerts erve van Erpe dander sijde neven Dierck Ansems erve.

Item die helft van eenen halven buenre geheyten die Polbeempt gelegen metten eenre sijden tusschen Arts kynderen van Haenle ende Jans van Wynboem.

Item eenen halve buenre bempts geheyten den Polbeempt ghelegen metten eenre sijden, neven die gemeynt van Beke, metten anderen sijden neven erve Jan Maessoens kynderen.

Item een zille beempts gelegen metter eenre sijde neven Polbeempt voers. metten andere sijde aen erve Gherits Roelofssoene streckende metten eenen eynde aen erve Henricks van den Hornic.

Item dat vierendeel van eenre buenre gelegen op die Roeps, dwelck dat rijt met Jan van Wynboem, Jan Fyensoen ende Henrick Michielss, streckende metten eynd ende sijden aen erve Goerts van Gemert

Item een halff zille off daer ontrent ghelegen in den Ryethoff metter eenre sijde, ende metten eenre eynd aen erve Jan Saelden Swaegers, metten andere sijde aen erve Melis die Jeger.

Item dat achtendeel van eenre buenre of daerontrent gelegen in dat Goerswinckel, metter eenre sijde neven erve Willem Fyensoen, metter andere sijden ende metter eenen eynd in Willem Heymensoens eusel.

Item vuijt desen erve vs ghilt men den heere eenen alden groete, eenen Vlemsgroeten jaerlicx ende erffelyck.

(Voor de leengoederen van Arnt Vrient van Beeck zie ook AKDOG inventarisnummer 45, verderop opgenomen)

Item tgoet ter Croemer Aa, mach gelden twentich mud roggen, ende dat is ghelegen in die prochie van Doeren en Baekel, dit selve erve van der Cromer Aa is halff leen.

Item een stuck lants van verthien loepen by Maes van der Vesten

Item een stuck lants after Heymen van den Hoernic van ses loepen

Item noch een stuck lants van acht loepen liggende tegen die Schaut eusel

Item vier loepen lants liggende neven Jans erve Autheusden

Item t vlaslant vier loepen, item vier strepen aen den Heytecker

Item den streep op ten Hoegenwech, liggende neven den Hytecker

Item een stuck byt huys, item een stuck by die schuer

Item dat groet eusel liggende neven die gemeynt

Item den havercamp liggende op die Aa

Item dat perde eusel liggende neven Jacops eusel

Item die heyberch liggende neven die straet

Item die beemden in die Edendonck, rijdende tegen ander luyden

Item die bemd in den Stocbeempt rijdende tegen ander luyden

In oerconde der waerheyt, non sabotur plus

Jorden van der Schaut heeft te leen die Dierdonck van den lantcommandeur van den Byessen ende van den orden die is ghelegen in der dingbanck van Baekel, metten eenre sijden neven erffnisse Everaets van Doeren ende metten ander sijden neven der Aa, ende metter eenen eynde aen erffnisse Medels van der Donck, ende dat andere eynde neven die gemeynt, ende dat is wert ontrent vierdalf hondert Arnevis (*Arnhemse?*) gulden, eens te betaelen, want alsoe vele costen se mij, doen ick se cocht.

In oirconde der waerheyt. Non sabitur plus

Godert van Gemert halt te leene van de lantcommandeur van den Byessen ende van den Duytschen Orden, welck leen ghelegen is in die heerlyckheyt van Gemert, geheyten die Haseldonck. Houdende drie buenre velts, dat derde deel eckerlant ende die twee deel beempden metter eenre sijden ghelegen neven die Speedonck ende metter ander sijde neven die ghemeynt.

Item noch een leen dat ick Goedert voors te leen houdende ben van den orden voors gelegen in den heerlyckheyt vs geheyten die Weye houdende twee buenre velts, half eckerlant ende halff heye metter eenre sijden gelegen neven Jans erve van Vaerle ende metter andere sijden neven die gemeynt

In orconde der waerheyt

(Voor de leengoederen van Godert van Gemert zie ook AKDOG inventarisnummer 60, verderop opgenomen)

Item Henrick Mathijs Boemssoen van Baekel is man van eenen halven buenre bempts aen Wynboem gelegen van daet MCCCLXXXVII ende steet in den chijsboeck van daet MCCCXCIII
(1387 en 1394)

Item Goedert van Gemert is man van drie buenre erffs ende een huys daerop, dat Peters van Bynderen was, dat Goedert voers van hem over heeft ontfangen Ansem Henricx soen van Heze daer man over waeren Dierck van Gemert, Arnt Stewich ende Goedert van Werme, actis anno XIII^C ende L
(in 1450)

Item Henrick Henrickssoen van der Heze is man van den goede van den Boere ende Goedert van Werme heeft dat goet over van Henricken voerscreven.

**Archief Kommanderij Gemert van de Duitse Orde inventaris nummer 45
Register van lenen van Arnt Vrient van Beeck, datering volgens inventaris
ca 1440.**

Verso staat geschreven: Antiono litero sine specificantes bona ab Arnoldo Vrindt de commende Gemertana in feudam levanda de anno.

Arnt Vrint van Beke helt drie lenen van den Lantcommandeur van den Byssen gelegen tot Gemert.

Item die husinghe metten hostat een mudsaets lant iii boenre eusels daer an gelegen metter eenre siden neven erve Goyarts van Lancvelt, metter anderen siden neven erve Henricks Donckers kynderen, streckende metten enen eynde an der erven der heeren, met den anderen eynde an die gemeyne strat.

Item twe mudsaets lande gheheyten die Kemenay ghelegen metter eenre siden neven ene geburliken wech metten anderen siden neven erve Wouters Sniders streckende metten enen eynde an erve der heeren, met den anderen eynde op den ghemeyne wech.

Item iii lopensaets lands ghelegen metter eenre siden neven erve Wouter Sniders vors, ende metter anderen siden neven erve Goyarts van Erpe, streckende metten enen eynde an erve Ansems Jan Maessoen ende Bruystens van Lierop, metten anderen eynde op den gemeyne wech.

Item een lopensaets lande ghelegen an die Veereyken metten eenre siden neven erve Willem Heynen soen metten anderen siden neven erve Mechtelt van der Vondervort, streckende metten eynde an de straet.

Item twe boenre beemde gelegen an die Vondervort metten eenre siden an erven Stoefkens die Kersmeker, Wauter Sniders kynderen en Peters Grieten soen metten anderen siden ende eynden an die gemeynt.

Item enen boenre gelegen in die Sporcdonc metten eenre siden neven erve Goyarts van Erpe metten anderen siden neven erven Dirc Ansems soen, Wauter Jan Maes soen, Hawich Jan Maes dochter, Dirc van de Ploesterdonc ende Heynen van den Hornic, streckende metten enen eynde an erve Jan Fien soen, metten anderen eynde an erve Wouter Fien soen.

Item die helft van enen halven bonre gelegen metten eenre siden neven erve Arts kynderen van Handelt metten anderen siden an erve Jans van Wynbomen streckende metten enen eynde an erve Heynrick van den Hornic ende Heynrick Kock met den anderen eynde op die Roeps.

Item een half bonre beemde gheheyten den Polbemt ghelegen metten eenre siden neven die ghemeynt van Beke, metten anderen siden neven erve Jan Maes soens kynderen streckende metten enen eynde an een syl beemde den selve gode ende leen tobehorende, metten anderen eynde an erve Willem Lemens soen.

Item een syl beemde ghelegen metten eenre siden neven den Polbemt vors metten anderen siden an erve Gerit Rolofs soen streckende metten enen eynde die erve Heynrics van den Hornic, metten anderen eynde an erve Willem Lemens soen.

Item dat i tffierdel van enen bonre ghelegen op die Roeps dwelc dat rijt mit Jan van Wynbomen Jan Fien soen ende Heynric Mychgiels soen, streckende metten enen eynde an die Roeps, metten anderen eynde ende siden an erve Goyart van Gemart.

Item een halve syl of daer omtrent ghelegen den Riethof metten eenre siden ende metten enen eynde an erve Jan Saelden Swager, metten anderen siden an erve Melis die Jeger, streckende metten anderen eynde an erve Goyarts van Erpe.

Item dat achtendeel van enen bonre of dar omtrent ghelegen in dat Gorswynckel metten eenre siden neven erve Willem Fien soen, metten anderen siden ende metten enen eynde an erve Heynrick van der Hostat, streckende metten anderen eynde an erve Heynrics Stoven.

Item een boenre eusels ghelegen metten twe siden ende metten enen eynde in Willem Heynric soens eusel, streckende metten anderen eynde op een waterlaet gheheyten den nyen grave.

Item uyt desen erven vors gelt men den heeren enen alden groten enen vlems groten ende dat tffierendeel van enen vlemsgrote jaerlics ende erfelic

Item uyt den selven erve vors gilt men Goyart van Erpe ii st ende iii d payments een vierendeel van enen capoen ende twe d auts jaerlics ende erfelic

**Archief Kommanderij Gemert van de Duitse Orde inventaris nummer 60,
regist 256, 1440**

Overzicht van lenen van Goyart van Gemert

Met opgedrukt zegel van Goyart van Gemert.

Op de achterzijde staat: Verheffing des leens geheyten den Hazeldonk gelegen onder Gemert geschiet door Goddert van Gemert int jaer i

Cont ende kenlic sy allen luden die dese litteren sullen sien of horen lesen dat ic Godert van Ghemert te lene haudende ben van den lantcommendeur van den Biessen ende van den Duytschen Orden welc leen ghelegen is in die heerlicheit van Ghemert gheheiten die Haseldonc haudende drie buynre velds dat derden deel eckerlant ende die twe deel beemd mitten eenre syden gheleghen neven die Speecdonc ende mitten andere syden neven die ghemeint.

Item noch een leen dat ic Godert vors te leen haudende van den orden vors gheleghen inder vors heerlicheit gheheiten die Weye haudende twe buynre velds half eckerlant ende half heyde mitten eenre syden gheleghen neven Jans erve van Vaerle ende mitten andere syden neven die ghemeint.

In orconde der waerheit so heb ic Godert van Ghemert myne zegel hyer op ghedruet

Archief Kommanderij Gemert van de Duitse Orde inventaris nummer 52 Register van lenen van 1785

Extract der Commanderie Gemert van alle zodanige leenen als dieselve aan andere opgedragen heeft en aan diezelfde zoo in cas van vercopingen, vermangelingen als versterf verheven worden.

Erstens houdt ten leene den eerwaarden heere pastor van Gemert den Huybert, laatstelijk op den 27 meert 1714 door den eerwaarden heere pastor Gautius verheven wordende bij occatie van vestref voor den heere den stadhouder, leenmannen en griffier voor het maken der acten betaalt een somme van

Item houdt ten leenen den eerwaarden heer Andreas Donckers de hoeve gelegen en genaamd op Esdonck laatstelijk gereleveert op den 6 augusti 1765 wordende bij occatie van verheff betaalt als voor.

Item houdt ten leenen den eerwaarden heere pastor van Gemert als rector der latijnsche scholen alhier de hoeve de Hazeldonck laatstelijk verheven op den 12 decembris 1693 en alzoo zedert dien tijd geen verheffen zijn geschiedt zoo schijnt dit leen gemortificeert. Dus memorie.

Item houdt ten leene Antoni Haubracken en Laurens Heesboudts het goed genaamt den Beverdijck laatstmaal op den 11 meert 1721 en den 26 may 1723 respectie gereleveert.

Item houdt ten leenen Dirk Franssen cum suis het goedt genaamt de Crom Aa welk voors leen op den 5 juny 1709 bij sententie van leenmannen des leenhofs van Gemert is toegewezen aan het huys van Gemert voors tog vermits het overlijden van den heere commandeur Loe is deese sententie niet ten executie gebragt ende doordien zedert den jaere 1678 den 31 december geen verheffing zijn geschiet zoo schijnt dit leen meede gemortificeert te zijn. Memorie.

Item houdt ten leene den eerwaarden heer Reinier Biedijck woonagtig tot Megen zekere hoeve genaamt Dierdonck gelegen onder de jurisdictie van Bakel laatstelijk verheven den 16 july 1768 betaalende voor verheff als boven.

Item houden ten leene Jan en Laurens Adriaanse van Son gebroeders en inwoonderen tot Nuenen het goedt gelegen aldaar genaamt den Ouwensteen laatstelijk op den 9 february 1756 verheven en betaalt voor verheff.

Item houden ten leene de kerkmeesters als sterfelijk laet deser parochie kerk het goedt genaamt de hoeve ten Broek betalende de leenreghten als voor, laatstelijk verheven den 9 april 1725.

Item houdt ten leene Arnold Willems van de Vondervoort zeker bemden genaamt den Stinkert gelegen binnen Gemert bij coop en opdracht vercregen van de heer Johan Tiebos betaelende voor verheff 21-16-0. Laatstelijk verheven den 24 january 1752.

Item houdt ten leene Jan Vermeulen eenen halven bunder bems gelegen aan de Vondervoort alhier. Betaelende bij verheff 21-10-0. Zijnde laatstelijk verheven den 29 january 1752.

Item houdt ten leenen Hendrik Fransse Slaats een derde deel van twee bunderen bemds gelegen alhier aan de Vondervoort betalende bij verheff 21-10-0. Laatstelijk verheven den 27 january 1752

Item houdt ten leene Martinus van den Broek cum suis drie gereghte vierdeparten van twee bunderen bemds mede aan de Vondervoort alhier gelegen betalende voor verhef 21-10-0 en is laatstelijk gereleveert den 5 mey 1770

Item houdt ten leene Hendrik Franssen Slaets zodanig gedeelte van goederen gemeenelijk genaamt de hoeve te Wouw als hem bij overlijden van Anton Franssen van de Laer zijnen schoonvader en met toestemminge en door wettige scheyding en deylinge van zijne zwaegers is aengecomen. Laatstelijk gereleveert den 4 november 1765 betaalende voor leenrechten bij occatie van verheff ....

Item houdt ten leenen Hendrik Franssen Slaats voors de helfte van zekere gedeelte der goederen gemeenelijk genaamt de hoeve ter Wauw hem bij versterf van zijnen schoonvader Anton Franssen van de Laer en wettige scheyding en deylinge van zijne zwagers aangecomen laatstelijk verheven den 4 november 1765 betaalende voor leenrechten...

Item houdt ten leenen Willem Anton Franssen van de Laer de hofstad der hoeve Ter Wouw met ontrent 18 lopensaeten zoo groes als teuland hem aangecomen bij wettige deyling van zijne overige broeders en swaegers betaalende voor leenrechten in cas van relief....
Laatstelijk verheven den 4 november 1765

Item houdt den zelven ten leenen een verdere gedeelte in de hoeve Terwauw betaalende en laatstelijk gereleveert als voor.

Een halven bunder bemds aan den Wijnboom schijnt verduystert te zijn voor dien nooyt verheven is.

Item houdt ten leene Ancem van den Heuvel het werfken met het busselken laatstelijk gereleveert den 23 october 1721 betaalende.....

Item houdt ten leenen Henricus van Zeelandt een zeker stuck teulandt groot ontrent vier lopenzaeten min elf roeden gelegen alhier op den Hogen Acker laatstelijk gereleveert den 27 january 1752

Item houdt ten leenen Ancem van den Heuvel cum suis zeker gedeelte in ontrent vier lopenzaete min vier roeden gelegen alhier op den Molenacker laatstelijk verheven den 25 january 1752 betaalende..

Item houdt ten leenen Joost Marcelis Manders uxoris nomine een stuck land in Goorswinkel laatstelijk verheven den 5 mey 1770 betaalende..

Item houdt ten leenen Juffrouw Jacoba van Kessel weduwe d'heer Johan Baptist Oudenhoven een lopense land genaamt den Molenacker laatst verheven den 20 juny 1732 betaelt..

Item houdt ten leenen Jacobus Michiels van den Broek zeker goed genaamt den Ossenstreep binnen deeze heerlijkheit gelegen laatst gereleveert den 5 mey 1770 en betaelt...

Item houden ten leenen Henricus van den Elsen cum suis eene geregte helfte in zeker huysinge hof en daarbij liggende land op den Kiboom groot int geheel ontrent 9 lopense laatst verheven den 19 february 1757 betaelende..

Item houdt ten leenen Joanna Catharina Penninx toenmaals weduwe van Ancem van den Heuvel eene geregte helfte in zeker huysinge hof en daar bij liggende land bij den Kieboom laatst gereleveert den 19 february 1757 betaelende...

Item houdt ten leenen Andries Henrick Corsten eenen bunder bemds gelegen in het Leek onder Beek laatst gereleveert den 25 mey 1716 betaelende....

Item houdt ten leenen Gerard Aart Strijbos cum suis zeker stuck erfs of groes gemeenelijk genaamt dat Horcscken groot ontrent de 6 lopenzaete en 18 roeden in de gemeene campen alhier gelegen laatst verheven den 16 october 1743.

Item houdt ten leenen Gerard Aard Willems van den Elsen twee geregte derdeparten afte ontrent 4 lopenzaeten en 12 roeden in het hiervoor genoemde parceel of groesvelt genaamt 't Horcxken. Laatst verheven als voor.